

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА: ДОКТРИНА І ПРАКТИКА
В УМОВАХ СУЧАСНИХ СВІТОВИХ ВИКЛИКІВ**

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

(м. Дніпро, 29 лютого 2024 р.)

**THE RULE OF LAW: DOCTRINE AND PRACTICE
IN THE CONDITIONS OF MODERN GLOBAL
CHALLENGES**

*Theses of International
scientific and practical conference*

(Dnipro, February 29, 2024)

Дніпро
2024

УКД 34+35

В 36

*Рекомендовано до опублікування та поширення
через Інтернет науково-методичною радою
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ (протокол № 9 від 17.04. 2024)*

В 36 Верховенство права: доктрина і практика в умовах сучасних світових викликів: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 29 лютого 2024 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2024. 695 с.

ISBN 978-617-8035-94-5

Збірник містить матеріали однойменної науково-практичної конференції, у якій взяли участь науковці, викладачі та здобувачі вищих навчальних закладів і наукових установ України та зарубіжжя.

Матеріали конференції можуть бути використані в науково-дослідній роботі та в освітньому процесі спеціалізованих ЗВО, а також у законотворчості та правоохоронній діяльності.

Матеріали опубліковано у авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

д-р юрид. наук, проф. **О. А. Моргунов** (*голова*); д-р юрид. наук, проф. **О. С. Юнін**; д-р юрид. наук, доц. **В. В. Шаблистий**; д-р філос. наук, проф. **О. В. Халапсіс**; д-р наук з держ. управ. проф. **М. М. Трещов**; д-р психол. наук, проф. **В. В. Корнієнко**; канд. юрид. наук, доц. **В. Я. Киян**; канд. юрид. наук, доц. **О. О. Кулініч**; канд. економ. наук, **Н. О. Фісуненко**; канд. юрид. наук, доц. **Л. В. Межевська** (*відп. секретар*).

ISBN 978-617-8035-94-5

© Автори, 2024

© ДДУВС, 2024

ЗМІСТ

Дмитро Арабаджисв, Тетяна Сергієнко

Динаміка міжнародного реагування світової спільноти
щодо широкомасштабної військової агресії РФ проти України 24

Юрій Баулін

Втілення принципу верховенства права у проекті нового КК України 28

Сергій Братель

Правове регулювання сфери захисту критичної інфраструктури
у Сполучених Штатах Америки 33

Сергій Бугера

Проблеми запобігання та протидії рейдерству 35

Віталій Грибан, Водлодимир Мельников

Український супротив 37

Олександр Зозуля

Деякі зауваження до останніх законодавчих ініціатив щодо обов'язків
військовозобов'язаних у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації ... 40

Руслан Карагіоз, Світлана Наумкіна

Корупційні виклики під час воєнного стану та механізми їх запобігання ... 44

Олена Коваленко

Новели трудового законодавства періоду воєнного
стану про випробування: pro et contra 46

Андрій Лапкін, Дарина Євтєєва

Проблеми кваліфікації злочину екоциду 49

Артур Маргулов

Українські військові як альтернатива політичним елітам 53

Роман Савчук

Стратегічна комунікація та її роль в інформаційному забезпеченні
діяльності правоохоронних органів України
(на прикладі органів прокуратури) 54

Сергій БРАТЕЛЬ,
кандидат юридичних наук, професор,
перший проректор
Одеського державного університету
внутрішніх справ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ЗАХИСТУ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ

Становлення нормативно-правової бази у сфері захисту критичної інфраструктури є тривалим процесом. Найбільших успіхів вважається у цій сфері досягли Сполучені Штати Америки (далі – США). Трагічні події 11 вересня 2001 року в місті Нью-Йорк мали величезний поштовх до розбудови у США однієї з найефективніших систем захисту об'єктів критичної інфраструктури в світі.

У першу чергу, прийнято нормативну основу функціонування такої системи – Акт про патріотизм (USA Patriot Act). У положеннях нормативно-правового акта сутність критичної інфраструктури визначено як комплекс віртуальних і фізичних активів, мереж і систем, які мають життєво важливе

значення для країни, руйнування або недієздатність яких, в тому числі й окремих їх елементів, матиме згубні наслідки для національної безпеки, економіки, безпеки та здоров'я населення чи матиме будь-яку комбінацію з перелічених наслідків [1, с. 362].

У 2002 р. в США прийнятий Акт щодо інформації з критичної інфраструктури (Critical Infrastructure Information Act («СІА»)), яким регулювався обмін інформацією з питань оцінки вразливості та загроз інфраструктурі, також і пов'язаних із терористичними загрозами [2, с. 134]. Закон запровадив термін «інформація щодо критичної інфраструктури» і розуміння інформації, яка зазвичай не перебуває зору під увагою суспільства та належить до безпеки функціонування критичної інфраструктури чи захищених систем. Цим Актом визначений урядовий орган – Департамент внутрішньої безпеки, який мав відповідати за збір, аналіз і поширення інформації з метою вжиття необхідних заходів для захисту критичної інфраструктури. Одночасно законом встановлювалися вимоги до використання такої інформації (запроваджується режим обмеженого доступу) для недопущення зловживань і захисту суб'єктів господарювання (операторів інфраструктури) від поширення вразливої комерційної інформації. Відтоді США посіли лідерські позиції у цій сфері, зокрема завдяки застосуванню апробованих на інших напрямках сучасних управлінських підходів, удосконаленню інформаційно-аналітичної підтримки процесу прийняття рішень, використанню новітніх технологій та активному поширенню різноманітних форм і форматів підготовки кадрів і населення для забезпечення захисту та стійкості критичної інфраструктури. Одним із прикладів цього є створення в 2018 р. у системі Міністерства внутрішньої безпеки США Агентства з питань кібербезпеки та безпеки інфраструктури, що функціонує як оперативна складова, яка на національному рівні керує зусиллями, спрямованими на усвідомлення та управління ризиками, сформованими загрозами критичній інфраструктурі країни [2, с. 134].

Аналізуючи досвід правового регулювання системи захисту критичної інфраструктури в США, науковець Теленик С. С. зазначає, що вищенаведену директиву свого часу вивчали європейські країни в межах побудови й становлення власних систем захисту об'єктів критичної інфраструктури [3, с. 189].

Досвід США використано провідними країнами світу під час формування власних систем захисту об'єктів критичної інфраструктури. До нього звертаються й на сучасному етапі розвитку аналізованої сфери суспільних відносин. Використання досвіду США у сфері функціонування систем захисту об'єктів критичної інфраструктури є актуальним і для нашої держави.

---

1. Крикун В. В. Адміністративно-правовий механізм захисту об'єктів критичної інфраструктури в Україні : дис... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2021, 453 с.

2. Гора І. В., Батюк О. В. Окремі питання захисту об'єктів критичної інфраструктури:

зарубіжний досвід. *Соціально-правові студії*. 2021. Вип. 1 (11). С. 132-139.

3. Теленик С. Критична інфраструктура як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 1 (15). С. 179-189.